

genomen es, te willen doen effectueren ende vol-
brengen. Ten eynde alle voorder inconuenienten
daerdeur verhoet mogen werden.

Doorluchtige enz. Vuyt Delft, desen naestle-
ten Julij 1573. stilo nov. Hollandie.

* *

Uit het Tweede Misliveboek van 't
Hof van Holland, fol. 58. Vergel.
de *Resolutien van Holland*, 1581:
20 Maart, fol. 96.

De welvaart van de Stad *Delft* bestond toen
in de veelvuldige Brouwerijen. Het toelaten van
Brouwerijen op het platte Land in 't rechtsge-
bied van Delft was dan de doodsteek voor 't he-
staan en den bloei derzelve in die Stad. Dit
wettigde echter hunnen handel niet. De *Remon-
strantie* of 't *Verzoog* van 't Hof zelve is ook
aldaar, fol. 67. 't welk ik hier laat volgen.

„Vertooch bij 't Hof ende Reeckeninge,
„gedaen aen sijn Excell. ende de Staten,
„tot eendracht ende om alle differenten der
„Steden uyt te stellen ofte met justitie te
„laten siasen.”

't jaar 1573.

Alfoo die boose gheest, onse erffvijant, (die
welcke nyet op en hout dach noch nacht zijn
verderffelijck faet te sijen,) aenmerckende dat hij
met openbaere geweld ende macht van wapenen
nyet en heeft connen vuytrechten, nochte tot
sijn voornemen geraecken, een ander middel schijnt
gevonden ende voorgewendt te hebben, te we-
ten, eyghen baetsouckinge, waer deur in voor-
leden tijden die aldermachtichste ende onverwin-
nelicxste Steden ende Republycquen onder ge-
bracht sijn geworden, omme alfoo deur middel
van dien die bandt der lieffden ende eendrachtic-
heyt, mits welcken dye Steden ende *ingesetenen*
van

van dese landen, geduerend dese oorloge, tot desen voorleden daege toe altit vereenicht geweest sijnde, 't geweld van den vijandt loslijcken wederstaen hebben aensticken te breecken, ende consequentelijcken dye eene Stadt ende borgers tegens die andere te hysen ende op te roeren, nemende die Stede elck in den sijnen, alsoo nu den vijant 't platte landt verlaeten heeft, sijn tijdt ende occasie waer, (deurdyen dye Justitie Godt beiert, mits die langduerige binnenlandtsche oorloge genouch stille staet, immers nyet gerespecteert nocht geueneert off ontsien en wordt, sulcx dat behoort, omme dye limiten van heure Jurisdiction t'extenderen, ende so veel hen mogelick es op heuren naesten t'usurperen, souckende alleen ende vervolgende, 't sij met gelijck off ongelijck. 't gundt hem int particulier dienende en e veel geleen es, ende nyet 't ghundt in 't gemeen voordelick off profiteyck es, min noch meerder, dan off dye oorloge al gedaen ende geen vijanden meer voorhanden waeren, poogende ooc heur questien ende geschillen, *uisa mi ter Justitie behoorden determiniert ende geslecht te worden*, mitter handt ende wapenen t'executeren ende ter needer te leggen, tot groot prejudicie ende interest van de erancxste ende geopresseerde partije, waerdeur te beduchten es, dat groote dissentie, tweedracht ende feditie onderlinge ghecauseert soude mogen worden, tot naedeel ende verstooringe van de Goddelicke gemeene saecken, ende ter contrarij den Albanischen vijandt, die nu slaemoedich wordt, eenen nyewen moet ghegeuen, ende door desen listigen pernicieusen Raidt oft inventie een wech gheopent mochte worden, om sijn voornemen tot onse eeuwighe bederffenisse door onse eygen schult t'effectueren ofte volbrengken, 't welck Godt dye Heere naer sijn sonderlinge barmherticheyt ende genade den Steden van desen landen tot noch toegedaen ende beweelen, nimmermeer en sal lae-

zen geschieden, indien men dit aengeleyde wyf bij tijts mit eendrachtelicke liefde maect te bluschen, Soo hebben dye van den Provincialen Raide ende Camer van de Reeckeninge raedtfaen ghevonden, *Uwe Excell. ende mijn Hoeren des Gedeputeerden van den Generalen Staten van des voorf. Lande* hiervan te aduerteren ende te waerschouwen, requirerende dat hemlyden behieuen wille, postponerende alle bederffelicke affectien van particulier prouffijt oft eygen baetsouckinge ende 't gemeen welvaeren van ganschen lande alleen voor oogen nemende te considereren hoe veel ona aen de eendracht ende liefden onder maicanderen ghelegen es, Ende *mits dyen i'ordonneren*, dat alle querelen, differentien ende geschillen bliuen berusten, om naemaels mit recht ende iustitie geslecht te worden, sonder yet voord' mitter daet te attenteren oft innoueren ten prejuditie van d'eene oft d'andere partie, 't welck die eenige middel es om 't landt te behouden ende den vijandt te wederstaen (27), Verhopende dat *Uwer Excell. ende mijn Heeren dye Gedeputeerden*, dit aduertisfement, procederende wyf eenen sonderlingen ijer totter behoedenisse des Vaderlants, totten welcken wij alle geluck mitten seluen Bandt der getrouwicheyt verplyc't sijn, in dancke sullen nemen (28).

Uit het Tweede Misfiveboek van 't Hof van Holland, fol LXVII.

Mar

(27) Die twisten tuschen de Steden moeten al wt eenen hoogen top gerezen sijn geweest.

(28) De twist met De'ft duurde nog voord tot 't ontzet van Leuen. De Stat wilde de *Suppossten* van 't Hof mede betrekken in de *Quotitatie* voor ce korter tot het Ontzet; welke *Quotitatie* de Prins hun geoorloofd had. (Het *Tweede Misfive-Boek*, fol. 75.) Hierover klaagde op nieuw het Hof aan den Prinse da 20 Octob. Hetzelve had zich hiertegen verzet; mar die